

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

21. juli 2011 *

I sag C-194/09 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Domstolen, iværksat den 29. maj 2009,

Alcoa Trasformazioni Srl, Portoscuso (Italien), ved avvocato M. Siragusa, Rechtsanwälte T. Müller-Ibold og T. Graf samt ved avocat F. Salerno,

appellant,

den anden part i appelsagen:

Europa-Kommissionen ved N. Khan, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

har

* Processprog: engelsk.

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.N. Cunha Rodrigues, og dommerne A. Rosas, U. Løhmus, A. Ó Caoimh og P. Lindh (refererende dommer),

generaladvokat: N. Jääskinen
justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 24. juni 2010,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 23. september 2010,

afsagt følgende

Dom

- ¹ I appelskriftet har Alcoa Trasformazioni Srl (herefter »Alcoa«) nedlagt påstand om ophævelse af dommen afsagt af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans den 25. marts 2009, Alcoa Trasformazioni mod Kommissionen (sag T-332/06, herefter »den appellerede dom«), hvorved denne frifandt Kommissionen i et søgsmål med påstand om delvis annullation af Kommissionens beslutning 2006/C 214/03, der blev meddelt Den Italienske Republik ved skrivelse af 19. juli 2006, om at indlede proceduren efter artikel 88, stk. 2, EF vedrørende støtte C 36/06 (ex NN 38/06) — særlige

elektricitetspriser for energiintensive virksomheder i Italien (EUT C 214, s. 5, herefter »den omtvistede beslutning«) for så vidt angår de elektricitetspriser, der finder anvendelse på de af Alcoa ejede aluminiumsfabrikker.

Retsforskrifter

- 2 Artikel 1 i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel [88] (EFT L 83, s. 1) har overskriften »definitioner« og bestemmer:

»I denne forordning forstås ved:

- a) »støtte« enhver foranstaltning, der opfylder alle kriterierne i [artikel 87, stk. 1, EF]
- b) »eksisterende støtte«
 - i) [...] enhver form for støtte, der eksisterede inden traktatens ikrafttræden i den pågældende medlemsstat, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som var trådt i kraft før og er blevet fortsat efter traktatens ikrafttræden
 - ii) godkendt støtte, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som er godkendt af Kommissionen eller Rådet

[...]

v) støtte, som anses for at være eksisterende støtte, fordi det kan godtgøres, at der ikke var tale om støtte, da den blev indført, men at den blev en støtte på grund af udviklingen på fællesmarkedet, uden at medlemsstaten havde foretaget nogen ændringer. Når visse foranstaltninger bliver en støtte som følge af en liberalisering af en aktivitet ved fællesskabslovgivning, betragtes sådanne foranstaltninger ikke som eksisterende støtte efter den dato, der er fastsat for liberaliseringen

c) »ny støtte« enhver støtte, dvs. støtteordninger og individuel støtte, som ikke er eksisterende støtte, herunder ændringer i eksisterende støtte

[...]

f) »ulovlig støtte« ny støtte, der er gennemført i strid med [artikel 88, stk. 3, EF]

[...]«

3 I henhold til artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 659/1999 skal »planer om at yde ny støtte anmeldes i tilstrækkelig god tid til Kommissionen af den pågældende medlemsstat«. Ny støtte må ifølge denne forordnings artikel 3 »ikke gennemføres, før Kommissionen har vedtaget eller anses for at have vedtaget en beslutning, hvori den godkender en sådan støtte«.

4 Nævnte forordnings artikel 4, stk. 1-4, bestemmer:

»1. Kommissionen undersøger anmeldelsen straks ved modtagelsen. Kommissionen vedtager en beslutning efter stk. 2, 3 eller 4, jf. dog artikel 8.

2. Konstaterer Kommissionen efter en foreløbig undersøgelse, at en anmeldt foranstaltning ikke udgør støtte, fastslår den dette ved beslutning.

3. Konstaterer Kommissionen efter en foreløbig undersøgelse, at en anmeldt foranstaltning ganske vist er omfattet af [...] artikel [87], stk. 1, [EF], men ikke giver anledning til tvivl om, at den er forenelig med fællesmarkedet, beslutter den, at foranstaltningen er forenelig med fællesmarkedet [...] I beslutningen anføres, hvilken undtagelse i traktaten der er anvendt.

4. Konstaterer Kommissionen efter en foreløbig undersøgelse, at en anmeldt foranstaltning giver anledning til tvivl om, hvorvidt den er forenelig med fællesmarkedet, beslutter den at indlede proceduren efter [...] artikel [88], stk. 2, [EF] i det følgende benævnt »beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure.««

5 Samme forordnings artikel 6, stk. 1, bestemmer:

»Beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure skal sammenfatte de relevante faktiske og retlige spørgsmål, indeholde en foreløbig vurdering fra Kommissionens side med hensyn til støttekarakteren af den påtænkte foranstaltning og anføre, om der er tvivl om, hvorvidt den er forenelig med fællesmarkedet. I beslutningen skal den pågældende medlemsstat og andre interesserede parter opfordres til at fremsætte bemærkninger inden for en nærmere fastsat frist, der normalt ikke må overstige en måned. I behørigt begrundede tilfælde kan Kommissionen forlænge denne frist.«

6 Ifølge artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 659/1999 »[afsluttes] den formelle undersøgelsesprocedure [...] ved beslutning i overensstemmelse med stk. 2-5 [...]«. De nævnte bestemmelser fastslår, at Kommissionen kan beslutte, at den anmeldte foranstaltning

ikke udgør støtte, at den anmeldte støtte er forenelig med fællesmarkedet, at den anmeldte støtte under overholdelse af visse betingelser kan anses for at være forenelig med fællesmarkedet, eller at den anmeldte støtte ikke er forenelig med fællesmarkedet.

- 7 Hvad angår ikke anmeldte foranstaltninger bestemmer artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 659/1999, at såfremt »Kommissionen [er] kommet i besiddelse af oplysninger om en påstået ulovlig støtte, undersøger den omgående oplysningerne, uanset kilden til disse oplysninger«. Forordningens artikel 13, stk. 1, bestemmer, at denne undersøgelse afsluttes i tilfælde af en beslutning om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure.
- 8 Proceduren vedrørende eksisterende støtteordninger er fastlagt i artikel 17-19 i forordning nr. 659/1999. Det fremgår af denne forordnings artikel 18, at såfremt Kommissionen »finder [...], at den eksisterende støtteordning ikke eller ikke længere er forenelig med fællesmarkedet, fremsætter den en henstilling, hvori den foreslår den pågældende medlemsstat passende foranstaltninger«. Hvis den pågældende medlemsstat ikke accepterer de foreslåede foranstaltninger, kan Kommissionen i henhold til nævnte forordnings artikel 19, stk. 2, indlede en formel undersøgelsesprocedure.

Sagens baggrund

- 9 De faktiske omstændigheder i sagen, således som de fremgår af den appellerede dom og af de indlæg, som parterne har afgivet til Domstolen, kan til brug for nærværende dom sammenfattes som følger.
- 10 Appellanten, Alcoa, er et italiensk selskab, som ejer to fabrikker i Italien, der fremstiller råaluminium, den ene i Portovesme på Sardinien og den anden i Fusina i regionen

Veneto. Disse fabrikker overtog appellanten fra Alumix SpA i forbindelse med privatiseringen af sidstnævnte.

- 11 Ved beslutning 96/C 288/04, der blev meddelt Den Italienske Republik og offentliggjort den 1. oktober 1996 (EFT C 288, s. 4, herefter »Alumix-beslutningen«), afsluttede Kommissionen den procedure, som den havde indledt den 23. december 1992 og forlænget den 16. november 1994, om bl.a. den elektricitetspris, som den oprindelige eludbyder i Italien, ENEL, opkrævede af disse to fabrikker. Prisen var blevet fastsat ved beslutning nr. 13 af 24. juli 1992 truffet af Comitato interministeriale dei prezzi (det tværministerielle prisudvalg, herefter »CIP's beslutning nr. 13/92«). Kommissionen konkluderede, at denne pris, som ifølge artikel 2 i lovdekret af 19. december 1995 (GURI nr. 39 af 16.2.1996, s. 8, herefter »lovdekretet fra 1995«) gjaldt indtil den 31. december 2005, ikke udgjorde statsstøtte i henhold til artikel 87, stk. 1, EF.
- 12 Denne elektricitetspris byggede på ENEL's marginale produktionsomkostninger og en del af ENEL's faste omkostninger.
- 13 Kommissionen fastslog, at det var udtryk for normal markedsadfærd, at ENEL opkrævede en sådan pris af fabrikkerne i Portovesme og Fusina for aluminiumsproduktionen, eftersom disse priser åbnede mulighed for at levere elektricitet til selskabets første kunder i regioner, hvor der var en meget stor overkapacitet i elproduktionen.
- 14 Autorità per l'energia elettrica e il gas (el- og gasmyndigheden) overdrog ved beslutning nr. 204/99 af 29. december 1999 administrationen af elektricitetspriserne til de lokale elleverandører. Herefter opkrævede ENEL som lokal elleverandør den almindelige pris for elektricitetsforsyningen til Alcoa og ikke længere prisen fastsat i

lovdekretet fra 1995. ENEL ydede selskabet en refusion, som anførtes på dets elregning og finansieredes ved hjælp af en skattelignende afgift pålagt alle elforbrugere i Italien, og som svarede til forskellen mellem den fakturerede pris og prisen fastsat i lovdekretet fra 1995.

- 15 El- og gasmyndigheden overførte ved beslutning nr. 148/04 af 9. august 2004 administrationen af elektricitetspriserne fra de lokale elleverandører til det offentlige organ Cassa Conguaglio per il settore elettrico (udligningskassen for elsektoren, herefter »udligningskassen«). På den baggrund ydede udligningskassen selv Alcoa refusion for forskellen mellem den pris, som ENEL opkrævede af selskabet, og prisen fastsat i lovdekretet fra 1995 ved hjælp af samme skattelignende afgift.
- 16 I 2005 vedtog de italienske myndigheder lovdekret nr. 35 af 14. marts 2005 (GURI nr. 111 af 14.5.2005, s. 4), der blev ophøjet til lov efter ændring ved lov nr. 80 af 14. maj 2005 (almindeligt tillæg til GURI nr. 91 af 14.5.2005, herefter »lovdekretet fra 2005«). Denne lovs artikel 11, stk. 1, bestemmer, at den særlige pris, som finder anvendelse på Alcoas to fabrikker, forlænges til den 31. december 2010. Denne bestemmelse er ikke blevet anmeldt til Kommissionen.
- 17 Lovdekretet fra 2005 fastsætter også, at el- og gasmyndigheden årligt skal revidere den særlige pris. Ifølge myndighedens beslutning nr. 217/05 af 13. oktober 2005 skal denne pris afhængigt af eventuelle prisstigninger, som registreres på de europæiske børser i Amsterdam (Nederlandene) og i Frankfurt am Main (Tyskland), årligt stige med højst 4 % om året fra den 1. januar 2006.

- 18 Kommissionen overvejede i den omtvistede beslutning, om den særlige pris, som Alcoa bevilges, udgør statsstøtte, og om den er forenelig med fællesmarkedet i overensstemmelse med artikel 87, stk. 1, EF. Den anførte, at den havde fået kendskab til artikel 11, stk. 1, i lovdekretet fra 2005 under en anden sag, nemlig den sag, som førte til vedtagelsen af beslutning 2005/C 30/06, som blev meddelt Den Italienske Republik ved skrivelse af 16. november 2004, der åbnede proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF om statsstøtte C 38/2004 (ex NN 58/04) — Støtte til virksomheden Portovesme Srl (EUT 2005 C 30, s. 7, herefter »Portovesme-beslutningen«).
- 19 I punkt 40-46 i begrundelsen for den omtvistede beslutning anførte Kommissionen, at den måtte undersøge, om den omhandlede pris udgjorde statsstøtte. Ifølge Kommissionen udgjorde den nedsatte elektricitetspris en betydelig økonomisk fordel for en virksomhed, der producerer aluminium. Nedsættelsen blev finansieret af statsmidler, nemlig ved hjælp af en skattelignende afgift, som alle elforbrugere i Italien indbetaler til udligningskassen. Der var risiko for, at den nævnte nedsættelse fordrejede konkurrencen og påvirkede samhandelen inden for Fællesskabet. Heraf udledte Kommissionen, at den henhørte under artikel 87, stk. 1, EF.
- 20 I punkt 47 i begrundelsen for den omtvistede beslutning anførte Kommissionen, at da artikel 11, stk. 1, i lovdekretet fra 2005 ikke var blevet meddelt den, måtte den omhandlede foranstaltning anses for at være ulovlig i henhold til artikel 1, litra f), i forordning nr. 659/1999, og at dens konklusioner i den tidligere i Alumix-beslutning, hvorefter den særlige pris, som Alcoa bevilges, ikke udgjorde en eksisterende støtte, var til hinder for at anse nævnte foranstaltning for at være en eksisterende støtte.
- 21 Dernæst gav Kommissionen udtryk for at være i tvivl om den omhandlede foranstaltnings forenelighed med fællesmarkedet i punkt 49 og 78 i begrundelsen for den omtvistede beslutning om støtten tildelt henholdsvis fabrikken i Fusina og i Portovesme.

- 22 Endelig opfordrede Kommissionen i punkt 80 og 81 i begrundelsen for den omtvistede beslutning Den Italienske Republik til at fremsætte dens eventuelle bemærkninger og at fremlægge enhver oplysning af betydning for vurderingen af den omhandlede støtte for Kommissionen inden for en frist på en måned fra modtagelsen af den omtvistede beslutning. Kommissionen mindede om, at artikel 88, stk. 3, EF har opsættende virkning, og at den i henhold til artikel 14 i forordning nr. 659/1999 kan pålægge en medlemsstat at tilbagesøge en støtte, som ulovligt er udbetalt til støttemodtageren.

Retsforhandlingerne ved Retten og den appellerede dom

- 23 Alcoa anlagde sag ved Retten den 29. november 2006 med påstand om annullation af den omtvistede beslutning, i det omfang den omhandler elektricitetsprisen, der faktureredes til selskabets fabrikker beliggende i Fusina og i Portovesme, eller subsidiært om annullation af beslutningen, for så vidt som denne pris deri betegnes som ny ulovlig støtte.
- 24 Til støtte for søgsmålet gjorde Alcoa tre anbringender gældende. For det første gjorde selskabet gældende, at Kommissionen fejlagtigt betegnede den elektricitetspris, der fandt anvendelse på dets fabrikker, som statsstøtte, når denne pris, der svarede til markedsprisen, ikke skabte nogen fordel for dem. For det andet kritiserede det Kommissionen for at have tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet, fordi den nævnte beslutning var i strid med Alumix-beslutningen. Endelig og for det tredje gjorde det subsidiært gældende, at Kommissionen fejlagtigt havde undersøgt den omhandlede foranstaltning efter proceduren for ny støtte og ikke efter proceduren for eksisterende støtte.
- 25 I den appellerede dom frifandt Retten Kommissionen.

- 26 Med hensyn til det første anbringende fastslog den først, at betegnelsen af en foranstaltning som statsstøtte i beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure ikke har endelig karakter, og at Rettens legalitetskontrol med en sådan beslutning skal begrænses til en prøvelse af, om Kommissionen har foretaget et åbenbart urigtigt skøn, og tage hensyn til, at den ikke kunne gennemgå samtlige problematikker i den henseende under den første undersøgelse af den omhandlede foranstaltning.
- 27 Efter at have anført, at Alcoa ikke havde bestridt Kommissionens vurdering af, at de midler, der gjorde det muligt at finansiere den omhandlede pris, udgjorde statsmidler, præciserede Retten, at Kommissionen ikke havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn ved i en foreløbig vurdering at anse den særlige pris for at udgøre en fordel for Alcoas fabrikker. I denne forbindelse fastslog Retten også, at de af Alcoa fremførte argumenter, hvorefter Kommissionen skulle have besluttet, om den omhandlede pris svarede til markedsprisen, og om de kriterier, ud fra hvilke Kommissionen i Alumix-beslutningen konkluderede, at der ikke forelå nogen fordel, stadig var gældende. Retten forkastede Alcoas argument om, at Kommissionen havde tilsidesat sin begrundelsespligt, navnlig ved ikke at have undersøgt disse kriterier, og den gjorde opmærksom på, at spørgsmålet om, hvorvidt den pris, som de omhandlede fabrikker bevilgedes, var markedsprisen, indebar en kompleks økonomisk vurdering, som det tilkom Kommissionen at foretage inden for rammerne af den formelle undersøgelsesprocedure.
- 28 Med hensyn til det andet anbringende foretog Retten en prøvelse af, om Kommissionen med betegnelsen af prisen som ny støtte havde tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet, som Alcoa kunne påberåbe sig som følge af Alumix-beslutningen.
- 29 Retten konstaterede, at det fremgik af såvel stævningen som af Alumix-beslutningen, at denne beslutning kun omhandlede lovdekretet fra 1995, hvis gyldighed var begrænset til ti år. Den tilføjede, at Kommissionen i den omtvistede beslutning havde nævnt, at forlængelsen af prisen indtil 2010, som ikke var blevet meddelt Kommissionen, kunne udgøre statsstøtte. Retten anførte, at Kommissionen ikke havde inddraget

sin vurdering af foranstaltningen undersøgt i Alumix-beslutningen i sagen, og Retten konkluderede, at Alcoa på ingen måde kunne være sikker på, at Kommissionen ville beslutte, at den pris, som selskabet bevilgedes, ikke udgjorde statsstøtte.

- 30 Med hensyn til det tredje anbringende mindede Retten om, at det følger af fast retspraksis, at en eksisterende støtte, som må ændres indholdsmæssigt eller forlænges, bør betragtes som ny støtte. Den udledte heraf, at når en foranstaltning, som Kommissionen har anset for ikke at udgøre statsstøtte, forlænges eller ændres indholdsmæssigt, kan Kommissionen kun undersøge den efter de procedureregler, der gælder for ny støtte.
- 31 Retten fastslog, at foranstaltningen omhandlet i denne sag ikke kan anses for at være eksisterende støtte, ikke blot fordi den omfatter en anden periode end den, der blev undersøgt i Alumix-beslutningen, men ligeledes fordi finansieringen af denne foranstaltning er blevet ændret i forhold til den foranstaltning, der blev undersøgt i nævnte beslutning.

Parternes påstande

- 32 Alcoa har nedlagt følgende påstande:

- Den appellerede dom ophæves.
- Den omtvistede beslutning annulleres, i det omfang den vedrører de elektricitetspriser, som finder anvendelse på de af appellanten ejede aluminiumsfabrikker.

Subsidiært:

- Sagen hjemvises til Retten med henblik på, at denne træffer afgørelse i overensstemmelse med Domstolens dom.

I begge tilfælde:

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

- ³³ Kommissionen har nedlagt påstand om, at appellen forkastes, og at Alcoa tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Om appellen

- ³⁴ Til støtte for appellen har Alcoa anført to anbringender. Det første anbringende sigter til, at det fastslås, at Retten har begået en retlig fejl ved at antage, at Kommissionen kunne indlede en formel undersøgelsesprocedure uden at have undersøgt, om konklusionerne i Alumix-beslutningen var blevet ugyldige. Det andet anbringende vedrører en fejlagtig anvendelse af proceduren for ny støtte.

- ³⁵ Disse to anbringender hænger nært sammen med Alumix-beslutningens tidsmæssige og indholdsmæssige rækkevidde, som Retten påstår at have underkendt. Alcoas første anbringendes fjerde led og andet anbringendes andet led omhandler denne beslutnings tidsmæssige rækkevidde, mens dens indholdsmæssige rækkevidde er genstand for et argument, der er fremført i det første anbringendes fjerde led og i det

andet anbringendes tredje led, hvorefter der ikke er foretaget væsentlige ændringer af elektricitetsprisen.

- 36 Behandlingen af appellen bør indledes med en vurdering af disse led og dette argument.

Det første anbringendes fjerde led og det andet anbringendes andet led om Alumix-beslutningens tidsmæssige rækkevidde

Parternes argumenter

- 37 Alcoa kritiserer i det første anbringendes fjerde led og i det andet anbringendes andet led Retten for i den appellerede doms præmis 105-107 at have anset Alumix-beslutningen for at være tidsbegrænset. Dermed fortolkede Retten denne beslutning forkert og begik en retlig fejl. Alcoa har før det første gjort gældende, at Alumix-beslutningen ikke direkte henviser til lovdekretet fra 1995, som begrænsede den deri omhandlede elektricitetspris tidsmæssigt til ti år, og at den ikke indeholder nogen direkte eller indirekte tidsmæssig begrænsning af dens gyldighed. For det andet har Alcoa tilføjet, at selv hvis Alumix-beslutningen antages at være tidsbegrænset, har konstateringen deri af, at der ikke foreligger støtte, almen gyldighed, og denne er ikke tidsbegrænset.
- 38 Kommissionen har gjort gældende, at det var korrekt af Retten at gennemgå Alumix-beslutningen i lyset af lovdekretet fra 1995, som udtrykkeligt begrænsede den omhandlede pris til ti år.

Domstolens bemærkninger

- 39 Det bemærkes, at Domstolen i henhold til artikel 225 EF og artikel 58 i statuttten for Domstolen inden for rammerne af en appel ikke har kompetence til at fastlægge og bedømme de relevante faktiske omstændigheder, medmindre disse er gengivet urigtigt (jf. i denne retning dom af 1.6.1994, sag C-136/92 P, Kommissionen mod Brazzelli Lualdi m.fl., Sml. I, s. 1981, præmis 49 og 66, og af 7.11.2002, forenede sager C-24/01 P og C-25/01 P, Glencore og Compagnie Continentale mod Kommissionen, Sml. I, s. 10119, præmis 65).
- 40 I denne forbindelse bemærkes, at Rettens vurdering i den appellerede doms præmis 107 af Alumix-beslutningens tidsmæssige begrænsning bygger på bestemte kendsgerninger. Først konstaterede Retten i dommens præmis 105, at Kommissionen i Alumix-beslutningen udtalte sig om den pris, som ENEL opkrævede af Alcoa fabrikker for leveringen af elektricitet fra 1996 til 2005. Dernæst anførte Retten i samme præmis, at mens Alumix-beslutningen ikke nævnte lovdekretet fra 1995, hvis artikel 2 bestemte varigheden af prisen fastsat ved CIP's beslutning nr. 13/92, henviste Alcoa ikke desto mindre udtrykkeligt til dette lovdekret i stævningen, og selskabet fandt det hensigtsmæssigt at citere en passage derfra, som afspejlede dets opfattelse. Ifølge ordlyden af denne passage var det i forbindelse med privatiseringen af Alumix SpA nødvendigt med støtte fra den italienske regering for sammen med ENEL at fastsætte en elektricitetspris for de to omhandlede fabrikker ved eventuelt at indgå en fremadrettet længerevarende (tiårig) kontrakt om konkurrencedygtige priser på europæisk plan. Retten tilføjede i forlængelse af dette citat, at den håndtering af overkapaciteten, der var fastsat i CIP's beslutning nr. 13/92, ophørte den 31. december 2005, og at prisfastsættelsen efter denne dato ville blive bragt i overensstemmelse med den, der gjaldt for samtlige kunder. Endelig anførte Retten i den appellerede doms præmis 14 og 65, at den elektricitetspris, som opkrævedes af de to af Alcoa ejede fabrikker, blev forlænget til den 31. december 2010 ved lovdekretet fra 2005.
- 41 Alcoa har ikke rejst tvivl om disse konstateringer og har ikke gjort gældende, at Retten har gengivet de faktiske omstændigheder urigtigt.

- 42 Det understreges, at når Retten ikke har gengivet de faktiske omstændigheder urigtigt, var den enekompetent til at vurdere disse. Den kunne således — uden at begå en retlig fejl — konstatere i den appellerede doms præmis 106, at Kommissionens vurdering af den omhandlede elektricitetspris for perioden 1996-2005 var blevet formuleret med henblik på markedsvilkårene, sådan som Kommissionen kunne forudse disse for denne periode. Ligeledes kunne Retten således — uden at begå en retlig fejl — i dommens præmis 107 tiltræde Kommissionens synspunkt ved at gengive dennes formuleringer i den omtvistede beslutning, nærmere bestemt at dens godkendelse af nævnte pris i Alumix-beslutningen var tidsbegrænset, netop fordi den byggede på en økonomisk vurdering af omstændighederne, som de var på et givet tidspunkt, og at beslutningen følgelig ikke kunne påberåbes til støtte for forlængelsen af foranstaltningen fastsat ved lovdekretet fra 2005.
- 43 Heraf følger, at det første anbringendes fjerde led og det andet anbringendes andet led skal forkastes.

Argumentet fremført i det første anbringendes fjerde led og i det andet anbringendes tredje led, hvorefter der ikke er foretaget væsentlige ændringer af den elektricitetspris, som blev undersøgt i Alumix-beslutningen

Parternes argumenter

- 44 Alcoa har gjort gældende, at Retten med urette afviste det af selskabet fremførte argument, hvorefter de i 1999 og i 2004 foretagne ændringer vedrørende administrationen af elektricitetsprisen ikke var væsentlige, men af rent teknisk karakter, som grundløst. Selskabet mener ikke, at den af ENEL ydede refusion og udligningskassens overtagelse af administrationen af prisen ændrer analysen i Alumix-beslutningen, hvorefter

den omhandlede pris ikke udgjorde støtte. Nævnte ændringer vedrører alene måden, hvorpå prisen bevilliges, og hvem den bevilges af, hvorimod prisniveauet, som er det afgørende spørgsmål, aldrig er blevet ændret.

- 45 Kommissionen har heroverfor anført, at overgangen fra den situation, hvor Alcoa betalte sin elleverandør særprisen godkendt i Alumix-beslutningen, til en situation, hvor Alcoa betaler en af elleverandøren frit fastsat pris og derefter får refusion af udligningskassen med henblik på at få nedbragt sine nettoomkostninger svarende til særprisen, ikke kan anses for at være rent tekniske ændringer.

Domstolens bemærkninger

- 46 I den appellerede doms præmis 64 og 65 anførte Retten, at Kommissionen støttede sin foreløbige konklusion, hvorefter der forelå en fordel for Alcoa, dels på den forlængelse af prisen omhandlet i lovdekretet fra 1995, der blev foretaget indtil 2010 med forbehold af maksimumsgrænsen for stigning på 4%, dels på overførslen af administrationen af prisen til udligningskassen, som direkte ydede Alcoa refusion for forskellen mellem elektricitetsprisen, som blev opkrævet af selskabets fabrikker, og elektricitetsprisen omhandlet i dette lovdekret. Alcoa har ikke bestridt disse to kendsgerninger vedrørende ændringerne indført ved artikel 11, stk. 11, i lovdekretet fra 2005 og ved el- og gasmyndighedens beslutning nr. 148/04 af 9. august 2004 og nr. 217/05 af 13. oktober 2005.
- 47 I den appellerede doms præmis 68 anførte Retten, at refusionsordningen berører selve karakteren af den særpris, som Alcoa nød fordel af, og at Kommissionen havde grund til ikke at udelukke, at den indebar en fordel, hvilket er en af betingelserne for at kunne fastslå statsstøtte i henhold til artikel 87, stk. 1, EF.

- 48 Denne vurdering fra Rettens side afspejler Domstolens opfattelse, hvorefter en støttes finansieringsmåde kan gøre hele støtteordningen uforenelig med fællesmarkedet, hvilket i så fald nødvendiggør en undersøgelse af støtten, hvor virkningerne af dens finansieringsmåde tages i betragtning (jf. dom af 21.10.2003, forenede sager C-261/01 og C-262/01, van Calster m.fl., Sml. I, s. 12249, præmis 49).
- 49 I denne sag har Retten i den appellerede doms præmis 107 og 131 fastslået, at det af den omtvistede beslutning fremgår, at finansieringen af prisen fastsat i lovdekretet fra 2005, sammenholdt med prisen fastsat i lovdekretet fra 1995, indebar, at en markedspris blev erstattet af en pris, som var nedsat ved hjælp af statsmidler.
- 50 I betragtning af de eventuelle konsekvenser, der er klarlagt i den omtvistede beslutning, af ændringerne af finansieringsmåden i forhold til reglerne om statsstøtte, bemærkes, at Retten ikke begik en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 130 at anse den foranstaltning, der blev undersøgt i den omtvistede beslutning, for at være forskellig fra den, der var blevet undersøgt i Alumix-beslutningen, og ved i dommens præmis 134 at forkaste Alcoas argument, hvorefter disse ændringer ikke var væsentlige, som grundløst.
- 51 Heraf følger, at det argument, som Alcoa har fremført i det første anbringendes fjerde led og i det andet anbringendes tredje led, hvorefter de foretagne ændringer ikke er væsentlige, må forkastes som grundløst.
- 52 Det første og andet anbringende skal undersøges i lyset af disse konstateringer.

Det første anbringende vedrørende en utilstrækkelig hensyntagen til Alumix-beslutningen

- ⁵³ Alcoa sigter med det første anbringende til, at det fastslås, at Retten har begået en retlig fejl ved at have antaget, at Kommissionen kunne indlede en formel undersøgelsesprocedure uden at have undersøgt, om konklusionen i Alumix-beslutningen var blevet ugyldig. Dette anbringende er opdelt i seks led. Med det første led kritiserer Alcoa Retten for at have begrænset sin prøvelse til den åbenbare fejl, nemlig kvalificeringen af den omhandlede foranstaltning som statsstøtte. Det andet led vedrører tilsidesættelse af retspraksis samt af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning. Det tredje led sigter til, at det fastslås, at de to momenter, hvorpå Retten primært byggede sin konklusion om, at Kommissionen var beføjet til at indlede en formel undersøgelsesprocedure, er utilstrækkelige. Det fjerde led om Alumix-beslutningens tidsmæssige rækkevidde er forkastet som grundløst i denne doms præmis 43. Det femte led vedrører tilsidesættelse af principperne om god forvaltningsskik og retten til at blive hørt. Endelig vedrører det sjette led tilsidesættelse af begrundelsespligtens rækkevidde.

Det første anbringendes første led, hvorefter Retten med urette begrænsede sin prøvelse til den åbenbare fejl

— Parternes argumenter

- ⁵⁴ Inden for rammerne af det første anbringendes første led har Alcoa gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl, navnlig i den appellerede doms præmis 61, ved at begrænse sin prøvelse af den omtvistede beslutning til den åbenbare fejl vedrørende kvalificeringen af den omhandlede foranstaltning som statsstøtte. Således afstod Retten fra at foretage en retslig prøvelse i en situation, hvor domstolsbeskyttelsen er af væsentlig betydning for beskyttelsen af virksomhederne mod lovstridig brug af formelle undersøgelsesprocedurer.

- 55 Alcoa har fremhævet, at der er forskel på at indlede en formel undersøgelsesprocedure vedrørende en foranstaltning, hvorom det specifikt var blevet fastslået, at den ikke udgjorde støtte, og en procedure vedrørende foranstaltninger, hvorom dette ikke er fastslået. Selskabet har hævdet, at Kommissionen i førstnævnte tilfælde er uderlagt skærpede forpligtelser vedrørende den foreløbige undersøgelse og begrundelsen for, at indledning af en formel undersøgelsesprocedure er berettiget.
- 56 Kommissionen har heroverfor anført, at Retten efter dens opfattelse foretog en passende prøvelse, nemlig den, der finder anvendelse på en foreløbig beslutning.

— Domstolens bemærkninger

- 57 Det bemærkes, at den indledende fase af undersøgelsen af støtteforanstaltninger, som er indført ved artikel 88, stk. 3, EF og reguleret ved artikel 4 og 5 i forordning nr. 659/1999, har til formål at gøre det muligt for Kommissionen at danne sig en første opfattelse af, om den omhandlede støtte er delvis eller fuldt ud forenelig med fællesmarkedet. Denne fase er forskellig fra undersøgelsesfasen, som er omhandlet i artikel 88, stk. 2, EF og reguleret ved nævnte forordnings artikel 6 og 7, og som skal give Kommissionen mulighed for at opnå fuldstændige oplysninger om alle sagens momenter (jf. dom af 15.4.2008, sag C-390/06, Nuova Agricast, Sml. I, s. 2577, præmis 57).
- 58 Som det fremgår af artikel 6 i forordning nr. 659/1999, skal beslutningen om at indlede den formelle undersøgelsesprocedure indeholde en foreløbig vurdering fra Kommissionens side af, om den påtænkte foranstaltning har karakter af støtte, og en angivelse af, om der er grund til at betvivle dens forenelighed med fællesmarkedet.

- 59 I denne forbindelse konstateres, at Retten i den appellerede doms præmis 58-60 med rette henledte opmærksomheden på den indledende fases rolle, idet den fremhævede, at den er forskellig fra den formelle undersøgelsesprocedure.
- 60 Navnlig påpegede Retten i den appellerede doms præmis 58 med rette, at Kommissionen er pligtig at indlede den formelle undersøgelsesprocedure, hvis den ikke under den indledende undersøgelse er blevet overbevist om, at den omhandlede foranstaltning er forenelig med fællesmarkedet.
- 61 Det er korrekt, som Retten udledte i den appellerede doms præmis 61, at Rettens legalitetskontrol med en beslutning om at iværksætte den formelle undersøgelsesprocedure må være begrænset, og den fastslog med føje i den appellerede doms præmis 62, at prøvelsen, der foretages af Unionens retsinstanser inden for rammerne af en sag anlagt til prøvelse af en sådan beslutning, hvorunder sagsøgerne anfægter Kommissionens vurdering af den omtvistede foranstaltnings karakter af statsstøtte, er begrænset til prøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt Kommissionen har foretaget et åbenbart urigtigt skøn.
- 62 Alcoas argument, hvorefter Retten i nærværende sag skulle have foretaget en nærmere undersøgelse og ikke have begrænset sin prøvelse til det åbenbart urigtige skøn, fordi der foreligger en tidligere af Kommissionen truffet beslutning vedrørende Alcoa, nemlig Alumix-beslutningen, kan ikke tages til følge, da Retten, som anført i denne doms præmis 50, med rette fastslog, at foranstaltningen omhandlet i den omtvistede beslutning er forskellig fra den, der blev undersøgt i Alumix-beslutningen.
- 63 Heraf følger, at det første anbringendes første led må forkastes som grundløst.

Det første anbringendes andet led vedrørende tilsidesættelse af retspraksis samt af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning

— Parternes argumenter

⁶⁴ Alcoa har med det første anbringendes andet led gjort gældende, at Retten — uafhængigt af den gældende norm for prøvelse — begik en retlig fejl ved ikke at tage hensyn til retspraksis, retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, som tilsagde hensyntagen til dens tidligere beslutninger i samme sag.

⁶⁵ Efter Alcoas opfattelse følger det af dommen af 5. oktober 1994 i sagen Italien mod Kommissionen (sag C-47/91, Sml. I, s. 4635), at Kommissionen skulle tage hensyn til Alumix-beslutningen og genoverveje, om de omstændigheder, som denne beslutning byggede på, havde ændret sig. Retten begik en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 70 at vurdere, at Kommissionen ikke var forpligtet til at tage stilling til, »om de kriterier, ud fra hvilke den i Alumix-beslutningen konkluderede, at der ikke forelå nogen fordel, stadig var gældende«. Alcoa har på baggrund af dommen af 22. juni 2006, Belgien og Forum 187 mod Kommissionen (forenede sager C-182/03 og C-217/03, Sml. I, s. 5479), tilføjet, at selskabet med rette satte sin lid til den antagelse, at Kommissionens konklusioner i Alumix-beslutningen ikke ville ændre sig, så længe de tilgrundliggende omstændigheder fortsat gjorde sig gældende.

⁶⁶ Kommissionen har gjort gældende, at der ikke forelå nogen pligt til at tage hensyn til Alumix-beslutningen.

— Domstolens bemærkninger

- ⁶⁷ Domstolen fastslog i præmis 24 i dommen i sagen Italien mod Kommissionen, at Kommissionen, når den får forelagt en individuel støtteforanstaltning, som hævdes at være truffet i medfør af en tidligere godkendt støtteordning, ikke uden videre kan vurdere støtteforanstaltningen direkte i henhold til traktaten. Den skal, før den indleder nogen form for procedure, først blot kontrollere, om støtten er omfattet af den generelle ordning og opfylder de betingelser, der er fastsat i beslutningen om godkendelse af denne generelle ordning. I modsat fald ville Kommissionen i forbindelse med sin undersøgelse af hver enkelt individuel støtte efterfølgende kunne ændre sin beslutning om at godkende støtteordningen og tilsidesætte princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet.
- ⁶⁸ Det konstateres imidlertid, at den i denne sag omhandlede foranstaltning — i modsætning til foranstaltningen omhandlet i dommen i sagen Italien mod Kommissionen — ikke er en individuel støtteforanstaltning, som er led i en generel støtteordning. Som anført i denne doms præmis 50, er den omhandlede foranstaltning forskellig fra den, der blev undersøgt i Kommissionens tidligere beslutning, nemlig Alumix-beslutningen.
- ⁶⁹ Heraf følger, at de betragtninger i dommen i sagen Italien mod Kommissionen, der vedrører individuel støtte set i forhold til en generel støtteordning, ikke er relevante.
- ⁷⁰ Dernæst har Alcoa henvist til dommen i sagen Belgien og Forum 187 mod Kommissionen til støtte for, at selskabet under påberåbelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning kunne forvente, at Kommissionen ville fastholde, hvad den havde fastslået i Alumix-beslutningen.

71 Ifølge fast retspraksis indebærer retssikkerhedsprincippet, at EU-lovgivningen er klar, og at retssubjekterne kan forudse dens anvendelse (jf. bl.a. dommen i sagen *Belgien og Forum 187 mod Kommissionen*, præmis 69, og dom af 14.10.2010, sag C-67/09 P, *Nuova Agricast og Cofra mod Kommissionen*, Sml. I, s. 9811, præmis 77). Retten til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning gælder for enhver retsundergivet med begrundede forventninger, som en af Den Europæiske Unions institutioner har skabt på baggrund af præcise løfter, som institutionen har afgivet. Når en forudseende og påpasselig erhvervsdrivende kan påregne vedtagelsen af en EU-foranstaltning, der kan påvirke hans interesser, kan han dog ikke påberåbe sig dette princip, når foranstaltningen vedtages (jf. dommen i sagen *Belgien og Forum 187 mod Kommissionen*, præmis 147, samt dom af 17.9.2009, sag C-519/07 P, *Kommissionen mod Koninklijke FrieslandCampina*, Sml. I, s. 8495, præmis 84, og af 16.12.2010, sag C-537/08 P, *Kahla Thüringen Porzellan mod Kommissionen*, Sml. I, s. 12917, præmis 63).

72 Det fremgår af præmis 71 i dommen i sagen *Belgien og Forum 187 mod Kommissionen*, at Kommissionen havde ændret sin vurdering af foranstaltningen omhandlet i den sag alene på grundlag af en strengere anvendelse af traktatens regler om statsstøtte. I dommens præmis 161 og 167 udtalte Domstolen, at sagsøgerne kunne forvente, at en kommissionsbeslutning om omgørelse af den hidtidige fremgangsmåde ville give dem den nødvendige tid til i praksis at tage hensyn til denne vurderingsændring, og tog anbringendet om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning til følge.

73 Denne retspraksis gælder imidlertid ikke i dette tilfælde, for så vidt som Retten med føje fastslog i den appellerede doms præmis 107, at Kommissionen ikke i den omtvistede beslutning rejste tvivl om sin vurdering af den foranstaltning, der var blevet undersøgt i *Alumix*-beslutningen. Retten fremhævede med rette i samme præmis, at Kommissionen nærede tvivl om elektricitetsprisen omhandlet i lovdekretet fra 2005 på grund af dels tidsbegrænsningen af dens konklusioner i *Alumix*-beslutningen, idet de hang sammen med omstændighederne på et givet tidspunkt, dels de ændringer, der var blevet foretaget af prisen omhandlet i denne beslutning.

- 74 Følgelig kunne Alumix-beslutningen ikke afføde en berettiget forventning på grundlag af Kommissionens konklusioner i denne beslutning om prisen fastsat i lovdekretet fra 2005.
- 75 Heraf følger, at Retten ikke har tilsidesat en berettiget forventning hos Alcoa ved i den appellerede doms præmis 70 at anse Kommissionen for ikke at have skullet efterprøve, om de kriterier, ud fra hvilke den i Alumix-beslutningen konkluderede, at der ikke forelå nogen fordel, stadig var gældende.
- 76 Med hensyn til den hævdede tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet bemærkes, at Alcoa har begrænset sig til at gøre dette princip gældende uden at angive, hvilke dele af begrundelserne i den appellerede dom eller af Rettens stillingtagen der indebærer tilsidesættelsen. Denne argumentation må derfor forkastes.
- 77 Følgelig skal det første anbringendes andet led forkastes.

Det første anbringendes tredje led, hvorefter de momenter, der blev taget i betragtning med henblik på, om indledning af en formel undersøgelsesprocedure var berettiget, er utilstrækkelige

— Parternes argumenter

- 78 Med det første anbringendes tredje led har Alcoa gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 67 og 68 i det væsentlige at støtte sin konklusion, hvorefter Kommissionen var beføjet til at indlede den formelle undersøgelsesprocedure vedrørende de priser for levering af elektricitet, som selskabet var blevet bevilget, på to momenter. Disse to momenter består i dels finansieringen

af priserne via statsmidler, dels den refusion, som Alcoa fik ved hjælp af en af udligningskassen administreret ordning, som medførte en nedsættelse af den endelige pris, som Alcoa skulle betale for levering af elektricitet, hvis selskabet ikke havde nydt fordel af ordningen. Alcoa har gjort gældende, at disse to momenter er utilstrækkelige, eftersom de allerede forelå på tidspunktet for Alumix-beslutningen, hvor de ikke havde afholdt Kommissionen fra at konkludere, at der ikke forelå nogen støtte. I denne forbindelse har selskabet for det første hævdet, at staten havde pålagt ENEL, som var 100 % statsejet, at anvende de særlige priser, som selskabet dengang nød fordel af, og som staten dermed finansierede, og for det andet, at disse priser rent formelt medførte en »nedsættelse« af de almindeligt anvendte priser.

- ⁷⁹ Kommissionen er af den opfattelse, at Alcoa med dette tredje led blot gentager andre argumenter.

— Domstolens bemærkninger

- ⁸⁰ Det bemærkes, at Alcoa i sin fremstilling af de lighedspunkter, der efter selskabets opfattelse er mellem priserne i henhold til lovdekretet fra henholdsvis 1995 og 2005, har undladt at nævne de ubestridte prisændringer, der blev foretaget i 1999 og i 2004.
- ⁸¹ Således har selskabet undladt at anføre, at den pris, der faktureredes til det i henhold til lovdekretet fra 1995, som det fremgår af den appellerede doms præmis 15, 65 og 66, blev erstattet af en pris, som reduceredes ved hjælp af en af udligningskassen administreret refusion, der finansieres af en skattelignende afgift.

⁸² I betragtning af at disse karakteristika er af relevans for, om der foreligger støtte, som anført i denne doms præmis 50, har Retten imidlertid ikke begået nogen retlig fejl ved at fremhæve dem.

⁸³ Retten har således i den appellerede doms præmis 68 med rette fastslået, at konstateringen af den omhandlede refusionsordning i sig selv berettigede, at Kommissionen ikke i den indledende fase kunne udelukke, at Alcoa begunstigedes i den forstand, hvori udtrykket anvendes i artikel 87, stk. 1, EF.

⁸⁴ Desuden anførte Retten med føje i den appellerede doms præmis 58, at Kommissionen skal indlede den formelle undersøgelsesprocedure, hvis den ikke på grundlag af en første undersøgelse har kunnet overvinde alle vanskelighederne forbundet med spørgsmålet, om der foreligger støtte i den forstand, hvori udtrykket anvendes i artikel 87, stk. 1, EF, og i hvert fald når den ikke efter den første undersøgelse kan nå til den opfattelse, at den omhandlede foranstaltning, såfremt den antages at udgøre støtte, under alle omstændigheder er forenelig med fællesmarkedet (jf. også analogt dom af 2.4.1998, sag C-367/95 P, Kommissionen mod Sytraval og Brink's France, Sml. I, s. 1719, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis, og af 2.4.2009, sag C-431/07 P, Bouygues og Bouygues Télécom mod Kommissionen, Sml. I, s. 2665, præmis 61). Under disse omstændigheder kunne Retten med føje i den appellerede doms præmis 70 og i det væsentlige under henvisning til bl.a. nævnte præmis 58 konkludere, at spørgsmålet om, hvorvidt den pris, som fabrikkerne bevilgedes, var markedsprisen, nødvendiggjorde en kompleks økonomisk vurdering til afklaring af tvivlsspørgsmål, som det var mest praktisk at undersøge under den formelle undersøgelsesprocedure.

⁸⁵ Det første anbringendes tredje led skal herefter forkastes som grundløst.

Det første anbringendes femte led vedrørende tilsidesættelse af principperne om god forvaltningsskik og retten til at blive hørt

— Parternes argumenter

⁸⁶ Alcoa har gjort gældende, at Den Italienske Republik ikke fik mulighed for at fremsætte bemærkninger om den omhandlede foranstaltnings kvalificering som ny støtte under den indledende undersøgelsesfase, og at Retten begik en retlig fejl ved ikke at anerkende, at Kommissionen derved havde tilsidesat af principperne om god forvaltningsskik og retten til at blive hørt.

⁸⁷ Kommissionen har gjort gældende, at Alcoa dermed har gjort et nyt anbringende gældende, som selskabet ikke fremførte for Retten, og som derfor ikke kan antages til realitetsbehandling. Desuden har den gjort gældende, at Den Italienske Republik under alle omstændigheder blev hørt om den omhandlede foranstaltnings kvalificering som ny støtte, således som det fremgår af den appellerede doms præmis 40.

— Domstolens bemærkninger

⁸⁸ Det bemærkes, at Domstolens kompetence inden for rammerne af en appel principielt er begrænset til at tage stilling til den retlige afgørelse, der er blevet truffet vedrørende de anbringender, som er blevet behandlet i første instans (jf. bl.a. dom af 1.2.2007, sag C-266/05 P, Sison mod Rådet, Sml. I, s. 1233, præmis 95 og den deri nævnte retspraksis). En part kan således principielt ikke for Domstolen for første gang fremføre et anbringende, som parten ikke har fremført for Retten, idet dette ville

være ensbetydende med at give Domstolen ret til at kontrollere lovligheden af Rettens afgørelse i relation til anbringender, som ikke har været forelagt Retten.

- ⁸⁹ Det fremgår af den appellerede dom, at den problematik, som Alcoa har rejst i det første anbringendes femte led, ikke blev behandlet af Retten som følge af et argument, som selskabet havde fremført for den.
- ⁹⁰ Retten undersøgte ganske vist i den appellerede doms præmis 39 og 40, om Den Italienske Republik havde taget stilling til den omhandlede foranstaltnings kvalificering som ny støtte, men den foretog imidlertid denne undersøgelse som led i sin stillingtagen til et af Kommissionen fremført argument, hvormed denne tilsigtede at få sagen i første instans afvist med den begrundelse, at Den Italienske Republik ikke havde modsat sig denne kvalificering tilstrækkeligt klart.
- ⁹¹ Det må derfor konstateres, at det første anbringendes femte led ikke kan antages til realitetsbehandling.

Det første anbringendes sjette led vedrørende tilsidesættelse af begrundelsespligtens rækkevidde

— Parternes argumenter

- ⁹² Med det første anbringendes sjette led har Alcoa gjort gældende, at Retten tilsidesatte rækkevidden af den begrundelsespligt, der påhvilede Kommissionen. I betragtning af de definitive konsekvenser af indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure og af, at der i dette tilfælde foreligger en tidligere af Kommissionen truffet beslutning,

nemlig Alumix-beslutningen, anførte Retten med urette, at det var unødvendigt at begrunde en sontring mellem denne beslutning og den omtvistede beslutning. Denne utilstrækkelige begrundelse vanskeliggjorde den retlige bedømmelse og prøvelse af den omtvistede beslutning. Alcoa har gjort gældende, at den omtvistede beslutning skulle have indeholdt en foreløbig vurdering, der indikerede de eventuelle økonomiske ændringer i forhold til Alumix-beslutningen.

93 Kommissionen mener, at dette led skal forkastes som grundløst.

— Domstolens bemærkninger

94 I modsætning til, hvad Alcoa har hævdet, anførte Retten ikke i den appellerede dom, at det var unødvendigt at begrunde en sontring mellem Alumix-beslutningen og den omtvistede beslutning.

95 Alcoa synes med sin kritik, hvorefter begrundelsespligtens rækkevidde er tilsidesat, at sigte til den appellerede doms præmis 78-89. Det fremgår, som også generaladvokaten har anført i punkt 127 i forslaget til afgørelse, at Alcoa nærmere bestemt sigter til dommens præmis 88, hvori Retten forkastede selskabets argument om, at Kommissionen havde tilsidesat sin forpligtelse til at begrunde den omtvistede beslutning hvad angår de kriterier, der anvendtes i Alumix-beslutningen.

- ⁹⁶ Ifølge fast retspraksis skal den begrundelse, som kræves i henhold til artikel 253 EF, tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at den kompetente ret kan udøve sin prøvelsesret. Det nærmere indhold af begrundelseskravet skal fastlægges i lyset af den konkrete sags omstændigheder, navnlig indholdet af den pågældende retsakt, indholdet af de anførte grunde og den interesse, som retsaktens adressater samt andre, der må anses for umiddelbart og individuelt berørt af retsaktens, kan have i begrundelsen (jf. bl.a. dom af 2.12.2009, sag C-89/08 P, Kommissionen mod Irland m.fl., Sml. I, s. 11245, præmis 77 og den deri nævnte retspraksis).
- ⁹⁷ Det bemærkes, som Alcoa har erkendt, at Retten i den appellerede doms præmis 78 henviste korrekt til begrundelsespligten omhandlet i artikel 253 EF og til de krav, som den indebærer.
- ⁹⁸ Alcoa har imidlertid kritiseret Retten for ikke at have anerkendt, at begrundelsen af den omtvistede beslutning var utilstrækkelig for så vidt angår Alumix-beslutningen. Ifølge Alcoa skulle Kommissionen have forklaret, hvorved den omtvistede beslutning adskilte sig fra Alumix-beslutningen.
- ⁹⁹ Hertil bemærkes, at denne kritik hviler på den forudsætning, at den omtvistede beslutning omhandlede den samme pris, som blev undersøgt i Alumix-beslutningen, hvilket fordrede en nærmere undersøgelse af de momenter, som førte til forskellige konklusioner.
- ¹⁰⁰ Som anført i denne doms præmis 50, begik Retten ikke en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 130 at anse den foranstaltning, der blev undersøgt i den omtvistede beslutning, for at være forskellig fra den, der var blevet undersøgt i Alumix-beslutningen.

- 101 Heraf følger, som det fremgår af den appellerede doms præmis 88, at det var unødvendigt at foretage en nærmere undersøgelse af de økonomiske vurderinger, som Kommissionen havde foretaget i Alumix-beslutningen, og af årsagen til, at denne beslutning ikke længere gjaldt.
- 102 Retten fastslog med føje i den appellerede doms præmis 79 med hensyn til en foreløbig undersøgelse af en foranstaltning, som ikke tidligere var blevet undersøgt, at Kommissionen kunne nøjes med at gengive de relevante faktiske og retlige momenter, at foretage en foreløbig vurdering af, hvorvidt den omhandlede statslige foranstaltning havde karakter af støtte, og at anføre, hvilke grunde der kunne give anledning til tvivl om, hvorvidt den var forenelig med fællesmarkedet.
- 103 Følgelig begik Retten ikke nogen retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 81 og 82 at fastslå, at Kommissionen havde begrundet den omtvistede beslutning tilstrækkeligt ved klart at have redegjort for grundene til, at den var nået frem til den foreløbige konklusion, at den omhandlede foranstaltning udgjorde støtte, og at den var meget i tvivl om dens forenelighed med fællesmarkedet.
- 104 Det første anbringendes sjette led skal følgelig forkastes som grundløst.
- 105 Da ingen af de argumenter, som Alcoa har fremført inden for rammerne af selskabets første anbringende, er taget til følge, skal dette anbringende forkastes i dets hele.

Det andet anbringende vedrørende en fejlagtig anvendelse af proceduren om ny støtte

- ¹⁰⁶ Det andet anbringende er opdelt i fire led. Det første led vedrører en urigtig anvendelse af retspraksis om tidsmæssig forlængelse af støtte, der er forenelig med fællesmarkedet. Med det andet led, som undersøgtes i denne doms præmis 37-43, har Alcoa kritiseret Retten for at have fejlfortolket den tidsmæssige rækkevidde af Alumix-beslutningen. Det tredje led sigter til, at det fastslås, at Retten begik en retlig fejl ved at basere sig på de tekniske ændringer, der blev foretaget i 1999 og 2004, da den anerkendte anvendelsen af proceduren for ny støtte. Det fjerde led vedrører tilside-sættelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

Det andet anbringendes første led vedrørende en urigtig anvendelse af retspraksis om tidsmæssig forlængelse af støtte, der er forenelig med fællesmarkedet

— Parternes argumenter

- ¹⁰⁷ Alcoa har gjort gældende, at Retten begik en retlig fejl ved i den appellerede doms præmis 128 at anse sin dom af 6. marts 2002, Diputación Foral de Álava m.fl. mod Kommissionen (forenede sager T-127/99, T-129/99 og T-148/99, Sml. II, s. 1275), for at finde anvendelse og gøre det muligt at anse en tidsmæssig forlængelse for i sig selv at kunne bevirke, at en foranstaltning forvandles til ny støtte. Alcoa har fremhævet, at denne dom omhandlede en støtte, hvorom det var fastslået, at den var forenelig med fællesmarkedet. Der er imidlertid en grundlæggende forskel mellem en foranstaltning, der er betegnet som støtte, der er forenelig med fællesmarkedet, og en foranstaltning, der er anset for ikke at udgøre støtte. I tilfælde, hvor en støtte er forenelig med fællesmarkedet, er en tidsbegrænsning en af grundene til, at foranstaltningen kan anses for at være forenelig med fællesmarkedet. En forlængelse vil derfor

kun kunne forvandle foranstaltningen til ny støtte. Når det derimod er fastslået, at der ikke foreligger støtte, kan ændrede markedsvilkår forvandle foranstaltningen til støtte, mens en forlængelse af foranstaltningen ikke i sig selv kan have denne virkning. Under sådanne omstændigheder følger det af artikel 1, litra b), nr. v), i forordning nr. 659/1999, at foranstaltningen skal behandles som eksisterende støtte frem for som ny støtte.

- ¹⁰⁸ Kommissionen har heroverfor anført, at Retten ikke begik en retlig fejl ved at anerkende, at det i kraft af forlængelsen af prisen omhandlet i lovdekretet fra 1995 var berettiget at betragte den omhandlede foranstaltning som ny støtte.

— Domstolens bemærkninger

- ¹⁰⁹ Det bemærkes, at dommen i sagen *Diputación Foral de Álava m.fl. mod Kommissionen* omhandlede en støtte, som var blevet indført, før den berørte medlemsstat blev en del af fællesmarkedet, og som følgelig udgjorde en eksisterende støtte. Retten fastslog i nævnte dom, at denne støtte på grund af en ændring af dens varighed, som var blevet forlænget, skulle betragtes som ny støtte.
- ¹¹⁰ Det følger dog ikke af denne retspraksis fra Retten vedrørende forlængelse af en foranstaltning, som udgjorde eksisterende støtte, at den kan omfatte en foranstaltning, som omvendt er anset for ikke at udgøre støtte. Den blotte omstændighed, at en sådan foranstaltning fortsat er i kraft, i givet fald som følge af en forlængelse af den retsakt, hvorved den indførtes, kan ikke forvandle den til statsstøtte.

- 111 Retten fastslog ikke, at den blotte forlængelse af en foranstaltning, som af Kommissionen var anset for ikke at udgøre støtte, forvandlede denne til en ny støtte. Den anførte alene i den appellerede doms præmis 129, at Kommissionen kun kunne undersøge den forlængede foranstaltning inden for rammerne af ny støtte.
- 112 Det konstateres, at Retten i det foreliggende tilfælde ikke udelukkende baserede sig på forlængelsen foretaget ved lovdekretet fra 2005 af den særlige pris, som Alcoa bevilgedes, da den i den appellerede doms præmis 133 fastslog, at Kommissionen ikke havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn ved at undersøge den omhandlede foranstaltning ud fra reglerne om ny støtte, men at den også i dommens præmis 131 og 132 lagde vægt på de indholdsmæssige ændringer, som Den Italienske Republik havde foretaget af denne foranstaltning.
- 113 Heraf følger, at artikel 1, litra b), nr. v), i forordning nr. 659/1999 — hvorefter eksisterende støtte omfatter støtte, som anses for at være en eksisterende støtte, fordi det kan godtgøres, at der ikke var tale om støtte, da den blev indført, men at den blev til støtte på grund af udviklingen på fællesmarkedet, uden at medlemsstaten havde foretaget nogen ændringer — ikke finder anvendelse.
- 114 Eftersom Kommissionen formodede, at prisen omhandlet i lovdekretet fra 2005 udgjorde støtte, skulle den under disse omstændigheder, og i overensstemmelse med artikel 1, litra c), i forordning nr. 659/1999, undersøge den efter proceduren for ny støtte.
- 115 Som følge heraf må Retten anses for med føje i den appellerede doms præmis 133 at have fastslået, at Kommissionen ikke havde foretaget et åbenbart urigtigt skøn ved at undersøge den omhandlede foranstaltning efter proceduren for ny støtte frem for den, der gælder for eksisterende støtte.

¹¹⁶ Følgelig skal det andet anbringendes første led forkastes som grundløst.

Andet anbringendes tredje led, som sigter til, at det fastslås, at Retten begik en retlig fejl ved at basere sig på de tekniske ændringer, der blev foretaget i 1999 og 2004, da den anerkendte anvendelsen af proceduren for ny støtte

— Parternes argumenter

¹¹⁷ Alcoa har gjort gældende, at Retten med urette fastslog, at Kommissionens anvendelse af proceduren for ny støtte var velbegrundet, fordi de priser, som Alcoa bevilgedes, ikke længere beroede på ENEL's anvendelse af prisen fastsat ved lovdekretet fra 1995, men på en af udligningskassen udbetalt refusion. Derved udvidede Retten rækkevidden af den omtvistede beslutning, som udelukkende var rettet mod forlængelsen af de priser, som Alcoa bevilgedes i henhold til lovdekretet fra 2005, og ikke mod de rent tekniske ændringer, der var blevet foretaget i 1999 og 2004.

¹¹⁸ Alcoa har tilføjet, at Kommissionen var blevet underrettet om disse ændringer og ikke havde modsat sig dem. Således nævnte Kommissionen ikke i den omtvistede beslutning, at de tekniske ændringer, der var blevet foretaget i 1999 og 2004, gav anledning til en ny undersøgelse. Den nævnte det heller ikke i en anden beslutning vedrørende den særlige pris, som Alcoa bevilgedes, nemlig Portovesme-beslutningen. Kommissionen vurderede desuden i beslutningen af 1. december 2004 om statsstøtte N/490/2000 — Italien, strandede omkostninger inden for elsektoren (EUT 2005 C 250, s. 9, herefter »beslutningen om strandede omkostninger«), at priser som dem, Alcoa bevilgedes, udgjorde generelle udgifter, der i forvejen var omfattet af en ordning for

eksisterende støtte. Alcoa har således kritiseret Retten for at have forkastet beslutningen om strandede omkostninger som værende irrelevant og for at have baseret sig på de nævnte tekniske ændringer, da den fastslog, at Kommissionens anvendelse af proceduren for ny støtte var berettiget.

- ¹¹⁹ Kommissionen har gjort gældende, at Alcoa benægter selve indholdet af den omtvistede beslutning, når selskabet mener, at den kun vedrører forlængelsen af prisen fastsat ved lovdekretet fra 1995. Retten udvidede ikke den omtvistede beslutnings rækkevidde ved at fastslå, at overgangen fra den reelle pris, som lå til grund for Alumix-beslutningen, til en teoretisk pris, som blev undersøgt i den omtvistede beslutning, udgjorde en væsentlig ændring. I modsætning til det af Alcoa hævdede har Kommissionen fremhævet, at den allerede i Portovesme-beslutningen havde modsat sig de tekniske ændringer, der blev foretaget i 1999 og 2004, nærmere bestemt ved at indlede en formel undersøgelsesprocedure i sagen, der lå til grund for denne beslutning. Med hensyn til beslutningen om strandede omkostninger har Kommissionen gjort gældende, at den vedrørte de strandede omkostninger, som ENEL havde afholdt, og ikke er relevant i forhold til de fordelagtige elektricitetspriser, som Alcoa bevilgedes.

— Domstolens bemærkninger

- ¹²⁰ Alcoa har ikke i appellen bestridt sagens faktiske omstændigheder og fremlæggelsen af den omtvistede beslutning i den appellerede dom. Selskabet har blot fremsat en præcisering, som Kommissionen ikke har bestridt, og som denne doms præmis 14 henviser til, hvorefter ændringerne af prisen fastsat i lovdekretet fra 1995 blev foretaget i 1999, dvs. før vedtagelsen af lovdekretet fra 2005.

- 121 Det fremgår af fremlægningen af den omtvistede beslutning i den appellerede dom, at beslutningen ikke blot omhandler forlængelsen af prisen fastsat i lovdekretet fra 1995, men også ændringerne af administrationen af denne pris, dvs. den delvise refusion af den fakturerede pris ved hjælp af en skattelignende afgift, og udviklingskassens administration af nævnte pris.
- 122 Retten anførte i den appellerede doms præmis 17, at disse ændringer fik Kommissionen til i punkt 40-46 i begrundelsen for den omtvistede beslutning at vurdere, at den måtte undersøge, om den særlige pris, som Alcoa bevilgedes, udgjorde statsstøtte, henset til den prisnedsættelse, som den indebar, til den økonomiske fordel, som den udgjorde for Alcoa, til finansieringen af denne nedsættelse ved hjælp af statsmidler og til indvirkningen af nævnte pris på konkurrencen og på samhandelen inden for Fællesskabet.
- 123 Heraf følger, at Retten ikke udvidede rækkevidden af den omtvistede beslutning ved i den appellerede doms præmis 68 at vurdere konsekvenserne, henset til Kommissionens opfattelse af, at der forelå en fordel på grundlag af refusionen af forskellen mellem den pris, som ENEL havde faktureret, og prisen fastsat ved lovdekretet fra 2005.
- 124 Den udvidede heller ikke denne beslutnings rækkevidde ved i den appellerede doms præmis 132 at konstatere, at den omhandlede foranstaltning ikke længere bestod i, at ENEL anvendte den pris, der var fastsat ved lovdekretet fra 1995 og svarede til en markedspris, men i at udviklingskassen via offentlige midler ydede refusion som kompensation for forskellen mellem den pris, som ENEL havde faktureret, og pris, som var fastsat i lovdekretet fra 1995 og forlænget ved lovdekretet fra 2005.
- 125 Alcoas argumenter om, for det første, at de nævnte ændringer var blevet foretaget før lovdekretet fra 2005, og for det andet, at Kommissionen havde haft kendskab til dem og ikke havde modsat sig dem, er ikke til hinder for, at denne institution undersøgte

ændringerne efter proceduren for ny støtte, sådan som denne er defineret i artikel 1, litra c), i forordning nr. 659/1999. Domstolen har nemlig tidligere fastslået, at begrebet statsstøtte, hvad enten den er ny eller eksisterende, har en objektiv karakter og ikke afhænger af institutionernes adfærd eller bemærkninger (jf. dommen i sagen Kommissionen mod Irland m.fl., præmis 72).

- ¹²⁶ Med hensyn til relevansen af beslutningen om strandede omkostninger bemærkes, at Retten med føje anførte i den appellerede doms præmis 113, at den ikke omhandlede refusionen til fordel for Alcoas fabrikker, men den ordning, hvorved ENEL fik refusion for sine omkostninger, der var strandede som følge af liberaliseringen af elmarkedet.
- ¹²⁷ Desuden tilføjede Retten ligeledes med føje i den appellerede doms præmis 114, at selv hvis det antages, at Kommissionen i forbindelse med proceduren vedrørende beslutningen om strandede omkostninger var blevet underrettet om den ordning, som Alcoas fabrikker havde fordel af, kunne sidstnævnte ikke — uden at Kommissionen havde givet selskabet noget præcist tilsagn — med sikkerhed udlede, at forlængelsen af den særlige pris ikke udgjorde ny støtte.
- ¹²⁸ Heraf følger, at Retten ikke begik en retlig fejl ved vurderingen i den appellerede doms præmis 112-114 af indvirkningen af beslutningen om strandede omkostninger på den omtvistede beslutning eller ved i nævnte doms præmis 112 at fastslå, at Alcoas argument var uden betydning.
- ¹²⁹ Det andet anbringendes tredje led skal herefter forkastes som grundløst.

Det andet anbringendes fjerde led vedrørende tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning

— Parternes argumenter

¹³⁰ Med det andet anbringendes fjerde led har Alcoa gjort gældende, at Retten tilsidesatte retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning ved at anerkende Kommissionens anvendelse af proceduren for ny støtte. I betragtning af, at Kommissionen tidligere havde konstateret, at den pris, som Alcoa bevilgedes, ikke udgjorde støtte, skulle Kommissionen i det mindste have anvendt proceduren for eksisterende støtte. Alcoa har i denne forbindelse henvist til flere af Kommissionens tidligere beslutninger og påberåbt sig den retspraksis, der følger af dommen i sagen Belgien og Forum 187 mod Kommissionen.

¹³¹ Kommissionen har heroverfor anført, at Retten ikke har tilsidesat de almindelige retsprincipper, og at Alcoa atter har baseret sig på den fejlagtige antagelse, at artikel 11, stk. 11, i lovdekretet fra 2005 blot forlængede den foranstaltning, der var blevet undersøgt i Alumix-beslutningen. De kommissionsbeslutninger, som Alcoa har refereret til, er irrelevante, enten fordi de vedrører manglende mulighed for tilbagesøgning af støtte, og denne problematik ikke er blevet rejst i nærværende sag, eller fordi de vedrører efterforskning af ordninger, der fungerer på samme måde, som da de blev godkendt, hvilket ikke er tilfældet i denne sag.

— Domstolens bemærkninger

¹³² Det konstateres, at Alcoa med det andet anbringendes fjerde led i det væsentlige har gentaget de argumenter, som selskabet har fremsat i det første anbringendes andet led, idet selskabet samtidig har tilføjet proceduren om ny støtte.

- 133 For det første bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 102 og 103 henviser korrekt til den relevante retspraksis, som er gengivet i denne doms præmis 71.
- 134 For det andet kunne Kommissionens konklusioner i Alumix-beslutningen — af de grunde, der er redegjort for i denne doms præmis 71-75 — ikke berettiger, at Alcoa antog, at konklusionerne i denne beslutning omfattede prisen undersøgt i den omtvistede beslutning.
- 135 Som følge heraf var det med føje, at Retten i den appellerede doms præmis 108 fastslog, at Alumix-beslutningen ikke havde kunnet give Alcoa en berettiget forventning om, at konklusionerne i denne beslutning fortsat gjaldt. Heraf udledte Retten med god grund i samme doms præmis 109, at Kommissionen ikke havde tilsidesat princippet om beskyttelse af den berettigede forventning ved at vedtage den omtvistede beslutning på grundlag af proceduren om ny støtte.
- 136 Anbringendet om tilsidesættelse af retssikkerhedsprincippet skal forkastes af samme grund som anført i denne doms præmis 76.
- 137 Henset til de foregående betragtninger, skal det andet anbringendes fjerde led såvel som det andet anbringende i dets helhed forkastes.
- 138 Da der ikke gives medhold i nogen af appelanbringenderne, bør appellen forkastes.

Sagens omkostninger

- ¹³⁹ I henhold til procesreglementets artikel 122, stk. 1, træffer Domstolen afgørelse om sagens omkostninger, såfremt appellen forkastes. I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, som i medfør af samme reglements artikel 118 finder anvendelse i en appelsag, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Alcoa tilpligtes at betale sagens omkostninger, og selskabet har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

1) Appellen forkastes.

2) Alcoa Trasformazioni Srl betaler sagens omkostninger.

Underskrifter